

Månedssrapport luftforurensninger

September 2009

Generelt god luftkvalitet

I september var det stort sett god luftkvalitet i Oslo.

Nivåene var i grove trekk sammenlignbare med de som har blitt registrert for den samme måneden i tidligere år, både når det gjelder svevestøv (PM₁₀ og PM_{2,5}) og nitrodioksid (NO₂).

Lite veistøv

Piggdekkseasongen hadde ikke startet pr. september, så det var lite veistøv denne måneden.

Noe eksos

I september ble det registrert én overskridelse av Forurensningsforskriftens grenseverdi for NO₂, se tabell 2. Denne overskridelsen inntraff ved Hjortnes på den siste dagen i måneden. Figur 1 viser målte timekonsentrasjoner av NO₂ ved Hjortnes og to andre veinære stasjoner (Bygdøy Allè og Manglerud) de to siste dagene av september. Disse dagene var preget av lite vind og stabil luft i morgentimene.

Perioder med lite vind og til dels stabil luft førte også til at det ble registrert relativt høye månedsmidler av NO₂ på stasjonene Manglerud, Kirkeveien og Bygdøy Allè. (Se tabell 5 i vedlegget.)

Meteorologiske data fra Valle Hovin for september 2009, samt for de tre foregående årene, er gitt i tabell 1.

Værdata er også tilgjengelig på

www.yr.no.

Helseeffekter av luftforurensningen

SFT- og Folkehelseinstituttets anbefalte luftkvalitetskriterier for PM₁₀ og NO₂ ble overskredet i opptil ca. 15% av tiden i september. (Se tabell 1 i vedlegget.) Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- og/eller luftveislidelser kan da oppleve helseeffekter som følge av luftforurensningen. Dette gjaldt i hovedsak i trafikkerte områder, som følge av eksos.

Varsling av luftforurensning

I vinterhalvåret utarbeider Helse- og velferdsetaten et daglig varsel om luftforurensninger. Formålet med dette er at sensitive grupper skal ha mulighet til å kunne ta forholdsregler. Helseeffektene som er knyttet til de ulike varslingsklassene er vist i figur 2.

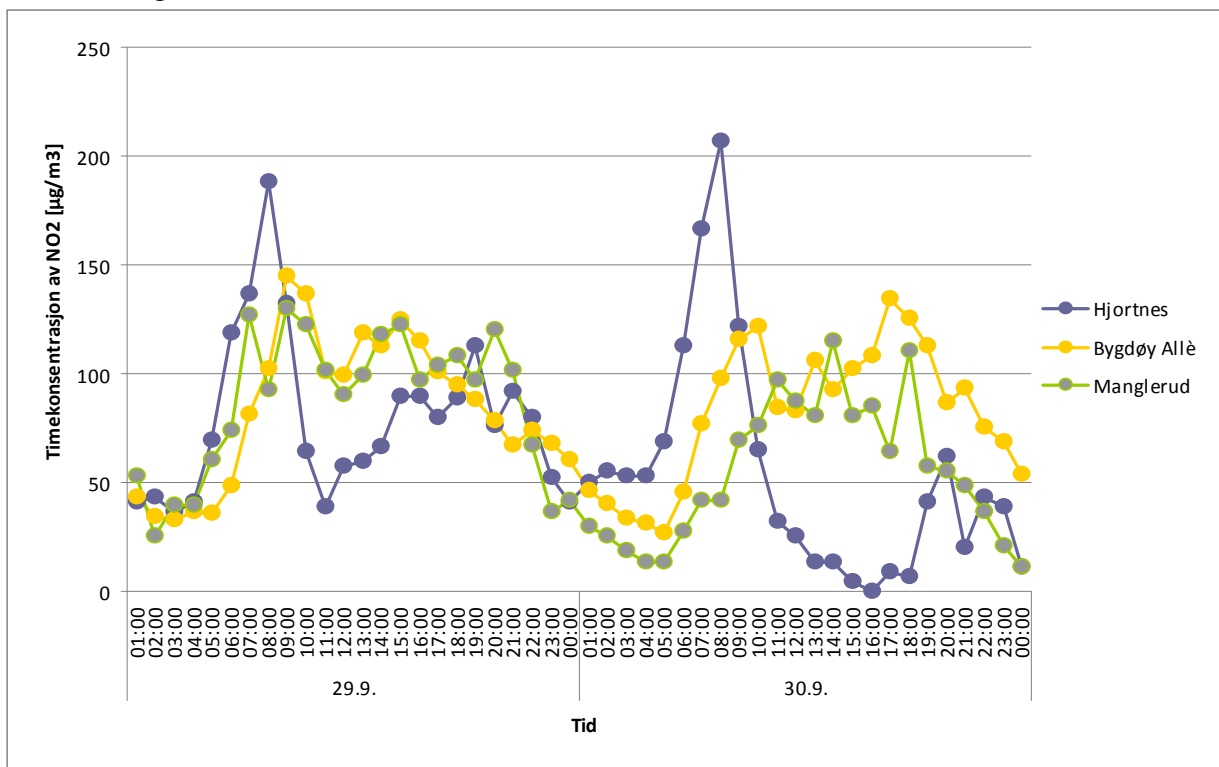
I år startet varslingsseasongen mandag 26. oktober. Den er planlagt å vare til ut april.

Mer informasjon om oslolufta, samt rapporter og statistikk:

www.helse-og-velferdsetaten.oslo.kommune.no/folkehelse/miljorettelhelsevern/luftkvalitet/

www.luftkvalitet.info/oslo

Figur 1 Timekonsentrasjoner av NO₂ i perioden 29. – 30. september 2009 på utvalgte stasjoner. Ved timekonsentrasjoner over 100 µg/m³ overskrides SFT- og Folkehelseinstituttets anbefalte luftkvalitetskriterium. Ved timekonsentrasjoner over 200 µg/m³ overskrides Forurensningsforskriften.

Figur 2 De nasjonale varslingsklassene med tilhørende helseeffekter (Statens helsetilsyn 1999)

Varslingsklasse	Helsevirkning
Lite forurenset	Ingen helseisiko.
Noe forurenset	Helseeffekter kan forekomme hos astmatikere ved opphold i noe forurensete områder, spesielt i forbindelse med økt fysisk aktivitet.
Mye forurenset	Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- og luftveislidelser bør unngå lengre opphold utendørs i mye forurensete områder.
Svært forurenset	Astmatikere og personer med alvorlige hjerte- og luftveislidelser bør ikke oppholde seg utendørs i svært forurensete områder. Eldre og små barn bør unngå lengre opphold utendørs i svært forurensete områder. Forbigående slimhinneirritasjon og ubehag kan forekomme hos friske personer.

Tabell 1 Meteorologiske data fra Valle Hovin.

	Temperatur (°C)			Vindhastighet (m/s)			Relativ fuktighet (%)			Stabilitet* (°C)		
	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks	Snitt	Min	Maks
Sept. 2006	14,8	7,7	23,9	2,7	0,2	7,6	77,0	34,8	94,0	-0,1	-0,7	1,3
Sept. 2007	11,2	1,0	21,6	3,6	0,4	10,7	70,0	26,0	96,6	-0,1	-0,7	1,0
Sept. 2008	11,0	3,1	20,2	2,8	0,3	7,4	78,9	38,7	97,0	-0,1	-0,7	1,5
Sept. 2009	13,0	-0,4	21,9	3,3	0,4	9,3	71,9	31,6	96,5	-0,1	-0,8	0,9

*Stabilitet (ΔT) uttrykker temperaturforskjellen mellom 2 og 25 meters høyde. Positiv verdi = stabile luftmasser (inversjon, "lokk"), negativ verdi = ustabile luftmasser (gode blandingsforhold i luftmassene)

* Temperaturmålingene, spesielt ved høye temperaturer, blir forstyrret av tett vegetasjon rundt målestasjonen.

Tabell 2 Antall overskridelser* av grenseverdier i Forurensningsforskriften (del 3). Faste 24-timersmidler for PM₁₀ og timemidler for NO₂.

Komp.	Målestasjon	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (hittil)	Sept. 2009
PM ₁₀	Kirkeveien	19	22	43	25	23	13	15	6	11	0
PM ₁₀	Alnabru	41	48	53	38	39	50	31	(11)	13	0
PM ₁₀	Manglerud		37	70	41	48	21	16	22	12	0
PM ₁₀	Skøyen			(24)	22	23	8	19	4	4	0
PM ₁₀	RV4 Aker**				45	34	9	11	(8)	8	**
PM ₁₀	Sofienbergp.				(2)	23	28	10	(1)	6	0
PM ₁₀	Bygdøy Allé					(5)	37	30	14	5	0
PM ₁₀	Smestad**						(4)	14	(18)	14	**
PM ₁₀	K. Knudsens pl.								0	2	0
PM ₁₀	Hjortnes								(13)	8	0
NO ₂	Grønland	10	0	(24)	0	-	(6)	0	(0)	9	0
NO ₂	Kirkeveien	(0)	0	0	0	2	13	1	1	2	0
NO ₂	Alnabru	(44)	8	43	32	36	113	36	(9)	31	(0)
NO ₂	Manglerud		0	0	1	0	10	15	1	6	0
NO ₂	RV4 Aker**				0	0	5	0	(0)	1	**
NO ₂	Smestad**						(0)	2	(0)	2	**
NO ₂	Bygdøy Allé								(2)	32	0
NO ₂	K. Knudsens pl.								0	0	0
NO ₂	Hjortnes								(12)	50	1

( ) Under 80% datadekning. Kan ikke sammenlignes direkte med andre verdier.

[] Usikre data

- Ute av drift

* Totalt antall overskridelser for året. Grenseverdier: Døgnmiddel PM₁₀ på 50 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 35 døgn i året innen 2005. Timemiddel NO₂ på 200 µg/m³ skal ikke overskrides mer enn 18 timer pr. år (innen 2010).

**Måler ikke i mai-sept.

Kilder: Statens vegvesen og Oslo kommune ved Samferdselsetaten og Helse- og velferdsetaten

Vedlegg: Luftkvaliteten i Oslo - Statistikk

Helse- og
velferdsetaten

Besøksadresse
Sogn Arena
Klaus Torgårds vei 3

Postadresse
Postboks 30 Sentrum
0101 Oslo
www.hev.oslo.kommune.no

Telefon: 02180
Telefaks: 22 23 74 02
Org.nr.: 986 597 093